

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ ҮЗИ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

№ 4, 2020 елның 6 мае

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының
«Иске Үзи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә
жирләү эшен оештыру турында

"Жирләү һәм жирләү эше турында" 12.01.1996 ел, №8-ФЗ Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль законның 14 статьясы, МДК 11-01.2002 Россия Федерациясендә зиратларны жирләү һәм карап тоту тәртібе турында Рекомендацияләр, РФ Баш дәүләт санитар табибының 28.06.2011 ел, №84 карары, "Зиратларны, биналарны һәм корылмаларны урнаштыру, урнаштыру һәм карап тотуга гигиеник таләпләр" 2.1.2882-11 РФ СанПиН, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы «Иске Үзи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 51 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту тәртібен кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны мәгълүмат стендларында, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында: <http://aksubayevo.tatarstan.ru>, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталында: <http://pravo.tatarstan.ru> бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасарына йөкләргә.

Иске Үзи авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе:

Н. В. Айдова

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүне һәм күмү урыннарын карап тоту тәртибе

1 нче бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге тәртип "Җирләү һәм җирләү эше турында" 12.01.1996 ел, №8-ФЗ Федераль закон, шулай ук Россия Федерациясендә зиратларны җирләү һәм карап тоту тәртибе турында МДК 11-01 2002 Рекомендацияләр нигезендә, "Зиратларны, биналарны һәм җирләү өчен билгеләнгән корылмаларны урнаштыру, оештыру һәм карап тотуга карата гигиеник таләпләр" СанПин 2.1.2882-11 Россия Федерациясә Баш санитар табибының 28.06.2011ел., 84 нче номерлы карары белән расланган, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 ел, №131-ФЗ Федераль закон нигезендә эшләнгән.
 2. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының "Иске Үзи авыл җирлеге" муниципаль берәмлегенәң гамәлдәге һәм яңа төзелә торган барлык зиратлары территориясендә җирләү эшен оештыру нигезләрен, күмү урыннарын карап тоту кагыйдәләрен билгели, мәетләрне (жәсәдләрне), үлгән яки һәлак булган күмүгә (күчереп җирләүгә) бәйлә мөнәсәбәтләрне җайга сала.
 3. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан барлык зиратларда да гамәлдә һәм барлык хужалык итүче субъектларның, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, шулай ук аларга йөрүче гражданныр тарафыннан үтәләргә тиеш.
 4. Зират - үлгән яисә һәлак булган мәетләрне (жәсәдләрне) һәм һәлак булганнарның көлен күмү өчен билгеләнгән җирләү билгеләнешендәге объект, шулай ук үлгән кешеләрне күмү һәм ритуаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән биналар, корылмалар һәм башка объектлар.
 5. Җирләү урыннары алып торучы һәм каберлекләрне күмү өчен билгеләнгән җир участкалары зиратларны күмү зонасын тәшкил итә. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге зиратлары муниципаль милек булып санала.
 6. Зират янәшәсендәге территориядә яңа объектлар урнашырга, төзелергә һәм гамәлдәге административ-хужалык, энергетика һәм ярдәмче билгеләнештәге объектлар, дини корылмалар, парковка зоналары реконструкцияләнергә мөмкин корылмалар, парковка зоналары. Җирләү урыннары булмаган территорияләр һәм җирләү өчен билгеләнгән объектлар Россия Федерациясенәң шөһәр төзелеше законнары таләпләре нигезендә зиратның милек комплексын формалаштыралар.
- Башка хужалык итүче субъектлар карамагында булган корылмалар астындагы җир кишәрлекләре аерымланган, уникаль кадастр номерларына ия һәм Россия Федерациясенәң гамәлдәге законнары нигезендә һәм срококка бирелә.
7. Үлгәннәрнең яисә һәлак булганнарның мәетләрен (жәсәдләрен) күмүне (алга таба- мәетләрне күмү) Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге зиратында үлчеләрнең (вафат булганнарның) тәннәрне лаеклы мөнәсәбәт һәм халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәмин итү максатларында башкаралар.

8. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге зиратларында мәетләрне күмү, жәсәдләрне эксгумацияләү, кабер корылмаларын урнаштыру (алмаштыру) эшләрә Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба - вәкаләтле орган) карары буенча әлеге Тәртип нигезендә башкарыла.

2 нче бүлек. Зиратларны төзекләндерү һәм эш оештыру буенча төп таләпләр

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге зиратлары - муниципаль, гореф - гадәтләрә буенча- жәмәгать, жирләү тибы буенча - традицион һәм динле булып торалар.

2. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге зиратлары күмүне гамәлгә ашыру өлешендә өч типтагы: ачык, буш жирләүләр өчен ябык һәм ябык.

Ачык зиратлар - зиратлар яңа жирләү урыннары булдыру өчен жир кишәрлекләре булган, анда күмү эшләрә чикләнмәгән рәвештә башкарыла.

Буш жирләүләр өчен ябык зират - яңа жирләү урыннары булдыру өчен буш жир кишәрлекләре булмаган зират, ө күмү, урыннар булган очракта гына, гамәлдәге каберләргә генә башкарыла.

Ябык зиратлар - мәетләрне жирләми торган зиратлар. Зиратның статусы турында карар Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә зиратларны төзекләндерү, аларны тиешле тәртиптә тоту, жирләүнең санитар нормаларын үтәү, кирәкле хезмәт күрсәтүче персонал белән тәэмин итү жирләү эше мәсьәләләре буенча махсус хезмәт тарафыннан тәэмин ителә.

4. Яңа жирләү урыннары (яңа зиратлар) булдыру турында карар Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлеге Башкарма комитеты карары белән кабул ителә.

5. Зират территориясен күмү ысулына карамастан, функциональ зоналарга бүлеләр:

- 1) керү;
- 2) йола (ритуал);
- 3) административ-хужалык;
- 4) жирләү зонасы;
- 5) зират периметры буенча яшел саклау зонасы.

6. Зиратларның керү зонасында каралырга тиеш:

- 1) керү төркеме (аерым керү - чыгу транспортка һәм килүчеләр өчен керү-чыгу), зиратның һәм жирләү эшен оештырган өчен вәкаләтле органның исемен күрсәтеп;
- 2) керү төркемен яктырту;
- 3) аерым хужалык керүе;
- 4) чүп жыю өчен урналар;
- 5) административ биналар, участоклар, юллар, тарихи һәм мемориаль каберлекләр, гомуми кулланылыштагы урыннар һәм су үткөрү краннары (техник ихтияжлар өчен су тупланган баклар) белән схематик план;

6) администрация игъланнары һәм боерыклары, зиратларга бару кагыйдәләре, гражданның хокуклары һәм бурычлары өчен белешмә-мәгълүмат стенды;

Керү зонасында жирләү сервисының башка объектлары һәм килүчеләр өчен ял урыннары урнашырга мөмкин.

7. Матәм процессиаларының тоткарлыксыз үтүе өчен зиратлардагы капкалар киңлеге 4,0 метрга кадәр булырга мөмкин. Калитканың киңлеге 1,2 м.

8. Зиратларның ритуаль зонасын төп керү юлы һәм административ-хужалык зонасы янында урнаштырырга кирәк.

Ритуаль зонада матәм йолалары һәм хушлашу, дини биналар һәм корылмалар, иҗтимагый әһәмияттәге һәйкәлләр, япма белән ял итү өчен мәйданчыклары, урналар тапшыру заллары урнаштыру мөмкин.

Жәмәгать зиратлары секторларында хәрби каберлекләр өчен хәрби хөрмәт бирү өчен мәйданчыклар каралырга мөмкин.

9. Административ-хуҗалык зонасы-административ-көнкүреш бинасы, матди һәм инвентарь складлары урнашкан зират территориясенә бер өлеше. Аның өчен аерым керү каралган.

10. Зиратлар җиһазландырылырга тиеш:

- 1) чүп-чар җыю урыннары белән контейнер мәйданчыклары;
- 2) су сибү суүткәргеч яки тупланма бак белән су белән техник ихтыяҗлары өчен;
- 3) автостоянка.

11. Зиратлар территориясә коймаланырга тиеш.

12. Җирләү зонасы зиратның төп функциональ өлеше булып тора.

Барлык төр зиратлар өчен җирләү зонасы мәйданы зиратның гомуми мәйданының 65-75% ыннан да ким булмаса тиеш.

Җирләү зонасының планлаштыру структурасы элементлары булып кварталлар, секторлар һәм күмелгән урыннар участкалары тора.

Кварталлар 3,0 м киңлектәгә каты өслеклә эчкә юллар белән бүленгән. Квартал эчендәгә секторлар киңлегә 1,2 метрга кадәр булган каты өслеклә аллеялар белән бүленә.

Эчкә юллар һәм зиратлар аллеялары салганда участкатагы иң ерак кабердән алып юлга яки аллеяга кадәр араны 50 м. га кадәр кабул итәргә кирәк.

13. Зиратларда бер кешелек (ялгыз) каберлекләр, якин туганнар каберлекләре, гаилә (нәселдәшләр) күмелгән урыннар, дәрәҗәле, хәрбиләр, туганнар каберлегә (гомуми) җир кишәрлекләре каралырга тиеш.

14. Зиратлар периметры буенча хуҗалык әһәмиятенә ия булган божра (әйләнеш) юлы һәм зиратны визуаль яклауны тәэмин итәргә, торак ягыннан күзәтүне ябарга тиешле мораль (яшел) саклау зонасы оештырырга киңеш ителә.

15. Күмелгән урыннарда булу өчен тәкъдим ителә торган вакыт: май аеннан сентябрь аена кадәр

- 8:00 дән 19:00 га кадәр, октябрьдән апрель аена кадәр – 8:00 дән 17:00 гә кадәр.

Зират администрацияләренә эш режимы һәр көнне 08: 00 дән 17:00 гә кадәр.

3 нче бүлек. Зиратларда җирләү урыннары һәм аларның төрләре

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл җирлегә» муниципаль берәмлегенә барлык зиратларында кремацияләнмәгән мәетләргә күмү, санитар-эпидемиология нормалары һәм кагыйдәләре нигезендә, гореф-гадәтләренә һәм диненә карап, җиргә (табутларда, табутсыз) башкарыла.

2. Җирләү урыннары зиратның билгеләнгән планировкасы нигезендә билгеләнә.

3. Зиратлар территорияләрендә, диннәре буенча, үлгән яки һәлак булган мәетләргә җирләү өчен аерым участкалар яисә секцияләрдә төзелергә мөмкин, алар шулай ук киртә ысул белән дә, киртәсез ысул белән дә күмелергә мөмкин.

4. Җирләү урыннары түбәндәгә төрләргә бүленә:

- 1) бер кешелек (ялгыз);
- 2) якин туганнар;
- 3) гаилә (нәселдәшләр);
- 4) дәрәҗәле
- 5) хәрбиләр;
- 6) туганнар каберлегә (гомуми).

Җирләү урыннары өчен җир кишәрлекләре түләүсез нигездә бирелә.

5. Бер кешелек (ялгыз) күмелгән урынның күләме 2,0 м x 2,0 м x 1,0 м тәшкил итә

(озынлыгы, тирәнлеге, киңлеге).

6. Якин туганнар каберлекләре мәрхүмне жирләү өчен зиратлар территориясендә шул ук урында ире, хатыны яки якин туганы күмелүне гарантияләү өчен бирелә. Якин туганнар каберлеге урыннары мәетне жирләгәндә бирелә. Туганнар каберлеге теркәлгән затка килчәктә бу жирләү урынында жирләнү хокукы бирелә, шулай ук мәрхүмнең туганнары күмелгән урында жирләү рөхсәт ителә.

Якин туганнары урыннарында күмү (гамәлдәге каберләргә күмү) әлеге кабергә соңгы күмү мизгеленнән 15 елдан да иртәрәк булмаган вакытта рөхсәт ителә.

7. Гаилә (нәселдәшләр) жирләү - ул жәмәгать зиратларында үлгән ике һәм аннан да күбрәк якин туганнарын жирләү өчен аерым жир участкалары.

Якин туганнарына карый ире, хатыны, балалары, ата-аналар, уллыкка алынганнар, уллыкка алучылар, бертуган абыйлары, бертуган апалары, оныклары, бабайлар, әбиләр.

8. Гаилә (нәселдәшләр) жирләү өчен жир участогы бирү (резервлау) өчен кызыксынучы зат (мөрәжәгать итүче) жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәتكә гаилә жирләү урынын алдан билгеләү өчен мөрәжәгать итә һәм гаилә жирләү урынын алдан килештерү акты төзелә. Жирләү урынын алдан килештерү актында жирнең урнашу урыны (зиратның исеме, квартал номеры, сектор, участок), куллану күләме һәм шартлары (турыдан-туры яки килчәк күмелү өчен) күрсәтелә. Алдан килештерү акты ике нөсхәдә төзелә, шуларның берсе гариза бирүчегә тапшырыла.

9. Гаилә (нәселдәшләр) күмелү урыны бирү мәсьәләсен хәл итү өчен вәкаләтле органга түбәндәге документлар бирелә:

1) гаилә (нәселдәшләр) күмелгән урында күмү (күчереп күмү) күздә тотыла торган затлар даирәсен күрсәтеп, гаилә жирләвен булдыру өчен урын бирү турында гариза;

2) паспорт яисә мөрәжәгать итүченең шәхесен таныкларчы башка документ күчәрмәсе, төп нөсхә кушымтасы белән;

3) гаризада күрсәтелгән затларның туганлык дәрәжәсен раслаучы документлар күчәрмәләре, төп нөсхәләр кушымтасы белән;

4) жирләү урынын алдан килештерү акты.

Әлеге тәртиптә каралмаган башка документларны бирүне таләп итү рөхсәт ителми.

Барлык бирелгән документлар, әлеге статьяда күрсәтелгән документларны тапшыру көнендә, аларны кабул итү датасы турында тамга белән, гариза бирүчегә тапшырыла торган исемлек буенча кабул ителә.

Вәкаләтле орган тапшырылган документларны исәпкә алуны һәм саклауны тәэмин итә.

10. Гаилә (нәселдәшләр) жирләү өчен урын бирү яисә аны бирүдән баш тарту турында карар мөрәжәгать итүче жирләү эше мәсьәләләре буенча вәкаләтле органга (жирләнгән көнгә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча) үлем турында медицина таныклығын яисә үлү турында таныклыкны бирү көнендә кабул ителә, ГХАТ органнары тарафыннан бирелә торган документлар, шулай ук әлеге тәртипнең 33 пунктында күрсәтелгән документлар.

11. Гаилә (нәселдәшләр) жирләү урыны күләме (туган жирләү өчен түләүсез бирелә торган урынны исәпкә алып) 12 кв. метрдан артмаска тиеш.

12. Гаилә (нәселдәшләр) жирләү урынын резервлау өчен туган жирләү өчен түләүсез бирелә торган урын күләменнән артып киткән (алга таба - жирләү өчен урын резервлау) өчен Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлеге Башкарма комитеты карары белән билгеләнгән күләмдә бер тапкыр бирелә торган түләү алына.

13. Гаилә (нәселдәшләр) жирләү өчен урын бирү турындагы карар мөрәжәгать итүчегә әлеге тәртипнең 34 пунктында билгеләнгән вакытта тапшырылырга яисә почта аша аны тапшыру турында хәбәрнамә белән жибәрелергә тиеш (алга таба - хәбәрнамә белән жибәрелә).

14. Гаилә (нәселдәшләр) жирләү өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар, баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, мөрәжәгать итүчегә әлеге тәртипнең 34 пунктында билгеләнгән срокта хәбәрнамә белән тапшырыла яки жибәрелә.

Гаилә (нәселдәшләр) жирләүгә урын бирүдән баш тарту түбәндәге очракларда рөхсәт ителә:

1) мөрәжәгать итүче гаилә жирләвен булдыру (резервлау) өчен тәкъдим ителгән

урыннарда баш тартты;

2) мөрәжәгать итүче зиратның структур үзенчәлекләре һәм зиратның архитектур-ландшафт мохите белән бәйләү рәвештә гаилә җирләвен булдыру (резервлау) өчен бирелмәгән урынны алу теләген белдерде;

3) мөрәжәгать итүче әлеге Тәртипнең 33 пунктында күрсәтелгән документларны тапшырмаган.

Мөрәжәгать итүче гаилә җирләвен булдыру өчен суд тәртибидә урын бирүдән (резервладан) баш тартуға шикәят бирергә, йә кабат гаилә җирләвен булдыру өчен урын бирүдән (резервладан) баш тарту өчен нигез булган хәлләрне бетергәннән соң гаилә күмелеше булдыру өчен урын бирү турында гариза белән мөрәжәгать итәргә хокуклы.

15. Зиратларда дәрәжәле күмелгән урыннар өчен аерым участкалар каралырга мөмкин.

16. 5 кв. метрдан да ким булмаган дәрәжәле күмелгән участкаларда җирләү дәүләт, иҗтимагый оешмалар һәм граждандар тәкъдиме буенча башкарыла.

17. Зиратларда Бөек Ватан сугышында катнашучыларны, шулай ук кораллы конфликтларда һәлак булганнарны җирләү өчен аерым участкалар оештырылырга мөмкин. Әлеге участкаларда җирләү үлгән кешенең хәрби хәрәкәтләрдә катнашуын раслаучы документлар күрсәткәндә башкарыла.

18. Жәмәгать зиратларында өстенлекле дин (конфессиональ) билгеләре буенча вафат булганнарны күмү өчен участкалар каралырга мөмкин. Җирләү урыннарының әлеге участкаларын җирләү урыннары бары тик бер дин тоткан, үлгән кешеләрне җирләү өчен генә билгеләнгән дин тотучы зиратларда җирләү урыннарыннан аерырга кирәк

4 нче бүлек. Мәрхүмнәрне җирләү тәртибе

1. Зиратларда мәрхүмнәрне җирләү эхлакый һәм санитария таләпләренә каршы килми торган горейф-гадәтләр һәм йолалар нигезендә, үлгән яисә вафат булган (жәсәдләрен) күмү буенча йола гамәлләре, мәетнең гәүдәсен (жәсәдләрен) күмү юлы белән (кабергә күмү, склепка) яки мәетнең яндырган көлен сакланатырган савытында (кабергә күмү, колумбарийда) үткөрү юлы белән башкарыла.

2. Гамәлдәге законнар нигезендә, аның вафатыннан соң һәр кешегә, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, җирләү, мәетне (жәсәдләрен) яки туфракны җирләү өчен бушлай җир участогы бирү гарантияләнә.

Зиратларда урыннар мәетне (жәсәдләрен) яки үлгән яки вафат булган затның мәетнең җирләү өчен бирелә. Шушы зиратта җирләнмәгән затлар истәлегенә кабер корылмалары урнаштыру рөхсәт ителми.

3. Мәетләрен җирләү бары тик дәүләт үрнәгендәге үлү турындагы таныклык яки билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында медицина таныклығы нигезендә генә башкарыла.

4. Зиратларда үлгәннәрне күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт көче белән яисә үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат тарафыннан башкарыла; эшне башкару технологиясен вәкаләтле орган тарафыннан тикшереп торыла.

5. Мәрхүмне җирләү өчен җир кишәрлеге күләме (җирләү урыны) зират статусыннан һәм буш урыннарда чыгып, вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

6. Мәрхүмне җирләү өчен яңа (буш) участок биргәндә җирләү урынының бөтен озынлыгы буенча дүрт якның берсеннән кабер янына ирекле керү тәэмин ителергә тиеш. Кабергә буш керү мөмкинлеген тәэмин итә торган үтүнең киңлеге 0,5 м дан да ким булмашка тиеш.

7. Каберлекләр, кагыйдә буларак, зират территориясен рациональ файдалануны исәпкә алып, эзлекле тәртиптә башкарыла. Җир участогы, аның күләме һәм җирләү урыны, вафат булган затның һәм мәетне җирләү бурычын үз өстенә алган затның ихтыярын исәпкә алып (мөмкинлекләр булганда), вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

8. Җирләү зиратның буш җирләрендә дә, туганнар каберлекләренең буш урыннарында да, гамәлдәге турыдан-туры булган кабергә дә башкарыла ала.

Гамәлдәге каберләргә үлгәннәрне күмү (алга таба- гамәлдәге каберләргә күмү) минеральләшү чоры тәмамлангач кына, ләкин соңгы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел, башкарыла.

Якын туганнары жириенё буш участогында үлгөннөрне жирлөү бары элек бирелгән чикләрдә генә рөхсәт ителә.

9. Булган якын туганнары каберлегенё буш урынында һәм турыдан-туры булган каберлекләргә жирлөү, минерализация чоры узганнан соң, жирлөү урыны өчен җаваплы гражданның шәхси гаризалары буенча, тиешле документлар булганда яки жирлөү урыны өчен җаваплы затларны жирлөү бурычын үз өстенә алган затлар гаризасы буенча гына башкарыла.

Тиешенчә теркәлмәгән туганлык урыннарының буш урыннарында яисә күмелгән урын өчен җаваплы зат турында күмелүләрне теркәү Кенәгәсендә вәкаләтле органда исәпкә алу белешмәләре булмаган очракта үлгөннөрне жирләмиләр.

10. Жирлөү урыны өчен җаваплы кеше үлгән очракта, аны үлгән кеше исән чакта карап торган кабергә күмү максаты белән, вафат булучыны күмү бурычын үз өстенә алган зат вәкаләтле органга билгеләнгән үрнәктәгә әлегә кабергә күмү турында таныклыкның оригиналын тапшырырга тиеш.

11. Каберне казып алу участкада һәм вәкаләтле орган тарафыннан күрсәтелгән чикләрдә тиешле рөхсәт алынганнан соң гына башкарыла.

12. Мәетләрне (жәсәдләрне), үлгән яки вафат булган мәетен күмү тиешле рөхсәт алганнан соң гына һәм вәкаләтле орган белгечләре контролендә башкарыла.

13. Каберне казып алуга һәм мәетне күмүгә рөхсәт алу өчен үлгән кешенё ихтыярын башкаручы яки мәетне жирлөү бурычын үз өстенә алган зат билгеләнгән үрнәктәгә гариза белән вәкаләтле органга шәхсән мөрәҗәгать итә.

14. Гаризага түбәндәге документлар һәм аларның күчәрмәләре теркәлә:

1) яңа урында күмелгән вакытта:

- дәүләт үрнәгендәгә үлем турында таныклык яки билгеләнгән үрнәктәгә перинаталь үлем турында медицина таныклыгы;

- мөрәҗәгать итүче паспорты.

Яңа урында күмелгән очракта гариза вәкаләтле орган белгечләре тарафыннан зиратта жирлөнү урынына чыгып карала; жирлөү һәм күмү урынын урнаштыру мөмкинлегә билгеләнә, шуннан соң гаризада тиешле билге-киләштерү куела; күмүгә гариза мөрәҗәгатьтән соң бер тәүлектән дә артмый эчендә карала һәм килештерелә;

2) гамәлдәгә булган кабергә күмгәндә (гариза жирлөү урыны өчен җаваплы заттан гына кабул ителә):

- үлем турында таныклык яки билгеләнгән үрнәктәгә перинаталь үлем турында медицина таныклыгы;

- күмү урыны өчен җаваплы затның паспорты;

- билгеләнгән үрнәктәгә жирлөү турында таныклык;

3) гамәлдәгә каберлеккә мәетнең яндырган көлен сакланатырган савытында жирлөгәндә (гариза жирлөү урыны өчен җаваплы заттан гына кабул ителә):

- үлем турында таныклык яки билгеләнгән үрнәктәгә перинаталь үлем турында медицина таныклыгы;

- күмү урыны өчен җаваплы затның паспорты;

- билгеләнгән үрнәктәгә жирлөү турында таныклык;

- кремация турында, кайсы крематорийда һәм мәетнең жәсәдләре кайчан кремацияләнгән булуын күрсәтеп, гариза бирүчегә кремацияләү соң мәетнең яндырган көлен сакланатырган савытында бирү фактын раслаучы, белешмә;

4) тормышта әлегә кабергә күмелү турында таныклығына ия булган мөрхүмне гамәлдәгә каберлеккә күмгәндә:

- күмелү урыны өчен җаваплы затның үлем турында таныклык;

- күмү урыны өчен җаваплы вафат булган кешенё жирлөү бурычын үз өстенә алган затның паспорты;

- билгеләнгән үрнәктәгә жирлөү турында таныклык. Таныклык булмаган очракта,

мәетне гамәлдәге кабергә күмүне теркәү кенәгәсендә булган архив белешмәләре нигезендә башкарылырга мөмкин.

15. Ир-хатыны, балалары, ата-аналары, уллыкка алынган яки уллыкка алынган һәм күмелгән урын өчен җаваплы кеше. тиешле гариза белән мөрәжәгать итү мөмкинлеге булмаганда, гамәлдәге каберлеккә күмелү турындагы карар мөрхүмнең якин туганы гаризасы нигезендә вәкаләтле орган җитәкчесе тарафыннан кабул ителергә мөмкин.

16. Булган каберне җирләү турындагы гариза вәкаләтле орган вәкиле тарафыннан зиратта карала, исәпкә алу мәгълүматлары тикшерелә, җирләү күздә тотыла торган урынга чыгу башкарыла, теркәү мәгълүматлары фактик мәгълүматлар белән чагыштырыла һәм, алар туры килгән очракта, әлеге урында җирләү мөмкинлеге билгеләнә, шуннан соң, гамәлдәге кабергә күмү җирләү урыны өчен җаваплы кеше ризалыгы булган очракта, гаризада тиешле билге-килештерү куела.

Гамәлдәге кабергә җирләүгә килешү алу өчен түбәндәге сәбәпләр аркасында баш тартырга мөмкин:

- күмү урыны өчен җаваплы зат булмау яки гамәлдәге кабергә җирләүгә аның ризалыгы булмау;
- якин туганыңа үлем турында таныклык оригинал яки архив белешмә булмау;
- күмелү урынында факттагы мәгълүматларның теркәү урыны белән тәңгәл килмәү;
- якин-тирәдәге каберлекләрнең тынычлыгын бозу куркынычы;
- яндагы кабер корылмаларына зыян китерү куркынычы;
- кабер казу эшләрен башкаручы затларның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янау;
- зиратны тышкы төзекләндерү объектларына зыян китерү мөмкинлеге.

17. Җирләү (гамәлдәге кабергә җирләү) турындагы гаризаны карап тикшергәннән соң, вәкаләтле орган белгече тарафыннан гариза вәкаләтле орган администрациясенә тапшырыла, анда мөрәжәгать итүченең җирләү хокукы, тапшырылган документларның тулы булуы һәм кирәкле килешүләрнең булуы тикшерелә.

Уңай билге-килешү булмаган очракта, зиратта вәкаләтле орган белгече килешүдән баш тартуның нигезле булуы тикшерелә.

18. Мөрәжәгать итүченең җирләүгә хокуклы булуын тикшерү тәмамланганнан соң, мөрәжәгать итүчегә кабер казу яки рәхсәт бирүдән баш тарту, вәкаләтле органның вазыйфаи затына тиешле виза салу юлы белән бирелә. Кабер казуга рәхсәт бирүдән баш тарткан очракта, мөрәжәгать итүче ачыкланган җитешсезлекләрне юкка чыгарырга һәм гариза белән кабат мөрәжәгать итәргә хокуклы.

19. Мөрәжәгать итүче алынган рәхсәт белән зиратта вәкаләтле орган белгечләренә мөрәжәгать итә, шуннан соң мөрәжәгать итүче һәм кабер казуны хәл итүче затлар кабер казуның куркынычсызлыгы техникасы буенча мәжбүри инструктаж уза һәм зиратның инфраструктурасына һәм күрше җирләү урыннарына зыян китергән өчен журналда эшләр башкаруга рәхсәт язуы өчен шәхси җаваплылык турында кисәтелә.

20. Мөрхүмне күмү бурычын үз өстенә алган зат һәм турыдан-туры кабер казу эшен башкарачак затлар зиратның эш режимын исәпкә алып эшләр башкарырга рәхсәт ителә.

21. Кайгылы йөрү узган яки кабер казыла торган урын янында җирләнгән очракта, җир эшләре яки кабер корылмаларын урнаштыру эшләре туктатыла.

22. Кабер казып алу эшләрең тәмамланганнан соң вәкаләтле орган белгече тарафыннан санитария нормаларына һәм рәхсәт бирү документларына, шулай ук тирә-юньдәге чисталык һәм тәртипкә туры килү предметына эзерләнгән кабер карала. Гаризада туры килгән очракта, билге ясала, аның нигезендә, мөрхүмне күмү өчен җирләү процессиягә рәхсәт ителә.

23. Мәетне турыдан-туры җирләү вакыты вәкаләтле орган белгече тарафыннан, үлгәннәрне җирләүне контрольдә тоту һәм башка җирләү процесслары белән кисешүне булдырмау максатларында күрсәтелә.

24.Күмөлгән урынга чыгып, вәкаләтле орган белгече күмгәннән соң каберлекләрене, каберлекләрене һәм аның янәшәсендәге территорияне чисталык, тәртип, санитария-эпидемиология таләпләренә туры килү, тирә-юньдәге каберлекләренең, кабер өсте корылмаларының һәм зиратның инфраструктурасының сакланышы һәм тынычлыгы буенча каберләрен карап тикшерә, шуннан соң кабер казу рәхсәтнамәгә тиешле билге куела.

25.Мәетне күмгәннән соң, барлык тамгалары белән күмүгә гариза вәкаләтле орган вәкиленә тапшырыла, бу җирләүне башкару бурычын үз өстенә алган затка җирләү турында таныклык бирү өчен нигез булып тора.

26.Мәетне тиешле рәхсәттән башка яисә билгеләнгән регламентларны бозып җирләү гамәлдәге законнар нигезендә җаваплылык китерә. Мәрхүмне күмү фактын дәрәс итеп билгеләү һәм раслау мөмкин булмау сәбәпле, вәкаләтле орган билгеләнгән үрнәктәге җирләү турында таныклык һәм зиратта үлгән кешене күмү турында белешмә бирергә хокуклы түгел.

5 нче бүлек. Ир-хатыны, якин туганнары, башка туганнары яисә законлы вәкиле булмаган мәетләренә (вафат булган) җирләү

1.Ир-хатыны, якин туганнары, башка туганнары яисә үлгән кешенең законлы вәкиле булмаса, мәетне җирләү яки җирләү мөмкин булмаса, шулай ук үлгән кешене өйдә, урамда яки башка урында җирләү бурычын алган башка затлар булмаса, аның шәхесенең эчке эшләр органнары билгеләгәннән соң җирләү, сату нәтиҗәләре буенча вәкаләтле орган билгеләгән җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан өч тәүлек дөвәмында, үлем сәбәпләрен билгеләгәннән соң, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла, әгәр башкасы Россия Федерациясә законнарында каралмаган булса.

2.Россия Федерациясә законнары белән билгеләнгән срокларда Эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән мәетләренә җирләү, әлегә органнарның ризалыгы белән, җәмәгать зиратларының аерым участокларына җир бирү юлы белән, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан башкарыла.

3.Җирләү яки җирләү бурычын үз өстенә алган зат булмаса, мәетне өйдә, урамда яки башка урында җирләү, җирләү мөмкин булмаса, эчке эшләр органнары тарафыннан мәрхүмнең шәхесен билгеләгәннән соң, килешү нигезендә «Беловка авыл җирлегә» муниципаль берәмлегә территориясендә урнашкан зиратларда теркәлгән һәм эшләүче зиратларны җирләү эше мәсьәләләре буенча махсус хезмәтләренә җәлеп итеп, җирләү юлы белән өч тәүлек эчендә мәетне (жәсәдләр) җирләү юлы белән "Беловка авыл җирлегә" муниципаль берәмлегә территориясендә, әгәр башкасы Россия Федерациясә законнарында каралмаган булса. Бу максатта кирәксез мәетләренә (жәсәдләренә) җирләү, шулай ук шәхесләре билгеләнмәгән мәетләренә җирләү өчен зиратларда махсус участоклар булдырыла.

6 нче бүлек. Җирләү урыннарын теркәү һәм яңадан теркәү

1.Зиратлардагы каберлекләр вәкаләтле орган тарафыннан мөҗбүри рәвештә теркәлергә (яңадан теркәлергә) тиеш.

Вәкаләтле орган җирләгән урыннарның кәгазь һәм электрон исәбен алып бара.

2.Җирләү урынын (каберлекне) теркәү вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан мәрхүмне җирләү процедурасы тәмамланганнан соң күмүне теркәү Кенәгәсендә башкарыла.

Каберлекләренә теркәү кенәгәсә 25 ел дөвәмында вәкаләтле органда саклана, аннары Аксубай муниципаль архивка саклануга тапшырыла.

3.Хуҗасыз җирләү урыннары барлыкка килүгә юл куймас өчен, җирләү (каберлекләр) урыннарын теркәү үлгән кешене җирләү бурычын үз өстенә алган физик затларга гына рәхсәт ителә

(жирләү урыннары (каберлекләр) фәкать үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган физик затларга гына рөхсәт ителә).

Мәрхүмне жирләү бурычын үз өстенә алган зат(күмелгән урын өчен җаваплы), жирләү урынын теркәү һәм исәпкә алу белән бәйлә барлык мәсьәләләрне төгәлләргә, шул исәптән тиешле документлар рәсмиләштерергә, жирләү процедурасы тәмамланганнан соң хисап язмаларын кертәргә тиеш.

4.Жирләү урынын теркәгәндә мәетне жирләү бурычын үз өстенә алган затка билгеләнгән үрнәктәге жирләү турында таныклык, шулай ук каберлекләрне теркәү Кенәгәсендәге язу номерына туры килә торган теркәү номеры бирелә.

Вәкаләтле органның вазыйфаи заты жирләү процедурасы тәмамланганнан соң күмелгән урында күмелгән теркәү номерын билгеләргә яки аның куелышын үз өстенә алган затның күзәтергә тиеш.

5.Күмелү турындагы белешмә таныклыкта күрсәтелгән күмелү урыны белән гамәлләр кылу хокукын раслаучы документ булып тора. Жирләү урыны өчен җаваплы яки аның вәкиле гаризасы буенча нотариаль расланган ышаныч кәгазе белән түбәндәге гамәлләр башкарыла:

- күмү корылмаларын урнаштыру;

- кабердә күмелгән бүтән затка күмелгән урын өчен җаваплы затның хокукларын һәм бурычларын тапшыру;

- мәетне яки аның җәсәдләрен минеральләштерү процессы тәмамланганнан соң гамәлдәге кабергә жирләү;

- җәсәдләрне яңадан жирләү (җәсәдләрне эксгумацияләү һәм күмү башка урында);

6.Жирләү урынын яңа затка яңадан теркәү турында карар кабул ителгәннән соң, вәкаләтле орган күмелгән урыннарны теркәү Кенәгәсенә тиешле язма кертә.

Күмелгән урын өчен яңа җаваплы кешегә күмелү турында белешмә бирелә. Жирләү турында иске белешмәләр вәкаләтле органга тапшырыла һәм утильләштерелә.

7.Билгеләнгән үрнәктәге белешмә югалган очракта, күмү урыны өчен җаваплы затка аның гаризасы буенча булган архив мәгълүматлары нигезендә дубликат бирелә.

8.Зиратта күмелү урынын раслау өчен жирләү урыны өчен җаваплы кешегә билгеләнгән үрнәктәге белешмә, үлгән кешене күмүне теркәү Кенәгәсендә яки мәетне турыдан-туры күмү фактын раслаучы дәлилләр булганда гына бирелә.

Каберлекләрне теркәү Кенәгәсендә мәгълүматлар яки үлгән кешене турыдан-туры күмү фактын раслаучы дәлилләр булмаганда, жирләү урыны өчен җаваплы кешегә үлгән кешенең биографик белешмәләре күрсәтелгән кабер корылмасы булуы турында белешмә бирелә.

7 нче бүлек. Каберлек корылмаларын урнаштыру тәртибе

1.Зиратларда каберлек корылмаларын эзәрләү һәм урнаштыру өлеге Тәртиптә каралган шартлар һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлегенә Башкарма комитетының гамәлдәге норматив актлары нигезендә башкарыла.

2.Каберләрдә каберлек корылмалары (кабер ташлары, һәйкәлләр, склеплар, кабер киртәләре, чәчәкләкләр, цоколлар һ. б.) вәкаләтле органга күмелү урыны өчен җаваплы зат гаризасы буенча билгеләнә яки башкаларга алмаштырыла.

3.Эзәрләнә торган һәм урнаштырыла торган каберлекләр башка күмелгән урыннарда үтәп керергә һәм зиратны төзекләндерү һәм агымдагы карап тоту буенча эшләр башкаруга комачауламаска тиеш.

4.Каберлек корылмалары жирләү өчен бүлөп бирелгән жир участкасы чикләрендә билгеләнә. Кабер ташлар, һәйкәлләр, стелалар, мемориаль такталар, башка истәлекле билгеләр кую участок чикләрендә тыела.

5.Көпчәклә-кисү элементлары булган кабер киртәләрен урнаштыру тыела. Билгеләнгән каберлек корылмалары участок чикләрендә чыгыш ясаучы яки аларга бәйләүче частыларга ия булырга тиеш түгел.

Куела торган кабер корылмаларының биелеге- 2 (ике) метрдан да артмаска, кабер киртәләре- 80 см дан да артмаска мөмкин.

6.Зиратларда күмү корылмаларын урнаштыру, эшләр башлангыч алдыннан һәм алар тәмамланганнан соң вәкаләтле орган белгечләре тарафыннан аларны урнаштыру эшләрен

үткөрү технологиясен контрольде тоту буенча махсус хезмэт көчлөрө һәм башка затлар тарафыннан башкарыла.

Әгәр дә җайланманың технологиясен үтәмәү билгеләнгән кабер корылмаларына, инженерлык чөлтөрлөрөнә, аллея, юлларга, яшел үсентеләргә яисә тышкы төзекләндерүнең башка объектларына зыян китерүгә (бозуга, юк итүгә) китерсә, эшләрнең заказчысы вәкаләтле орган билгеләгән тәртиптә төзелгән дефект акты нигезендә китерелгән зыянны тулы күләмдә капларга тиеш.

7.Жирләү корылмаларын урнаштыруны грунт утырту белән бәйлә рәвештә үлгән кешене җирләгәннән соң бер елдан да иртөрәк башкарырга киңәш ителә.

8.Жирләү корылмалары җирләү урыны өчен җаваплы кешеләрнең милкә булып тора, шуңа бәйлә рәвештә әлегә корылмаларны карап тоту һәм саклау бурычы йөкләнә.

9.Кабер корылмаларына (кабер ташларына, һәйкәлләргә) үлгән кеше турында дәрәс булмаган биографик белешмәләр белән язучулар төшерү тыела.

10.Жирләү урыннары өчен җаваплы яки каберләү корылмалары куелмаган, куелган таләпләргә туры килми торган гражданныр, кисәтү алганнан соң 30 көн эчендә рөхсәт ителгән җитешсезлекләренә бетерү кирәклегә турында кисәтәләр.

11.Вәкаләтле орган, ташландык җирләү урыны өчен җаваплы затны билгеләү мөмкин булмаганда, башка каберләр янына керүгә комачаулаучы киртә куелган очракта, кызыксынган гражданныр катнашында комиссия тикшерүе нәтиҗәләре буенча, ташландык җирләү урыны коймасын өлешчә демонтажлау (урнаштыру) турында Карар кабул итәргә хокуклы.

башка каберләргә керү мөмкинлеген тәэмин итү.

12.Коры-сары (авария хәлендәге агачлар), табигый бәла-казалар, урлашу һәм вандализм нәтиҗәсендә мөмкин булган зыяннардан иминиятләштерергә киңәш ителә.

8 нче бүлек. Каберләренә һәм каберлекләренә карап тоту, каберләренә хуҗасыз дип тану.

1. Күмүгә белешмә язылган затлар кабер өемнәре һәм яшел үсентеләренә (кабер ташы, һәйкәл, цоколь, чөчәк түтәлләре, киртәләр, күмелү турында кирәкле белешмәләр) үз көчләре белән яки башка затларны җәлеп итеп, тиешле хәлдә тотарга тиеш.

2.Кабер корылмасы (кабер ташы, һәйкәл) милекчесе теләге буенча, күрсәтелгән милекче һәм җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт арасындагы коймалар күмелгән урыннарга хезмәт күрсәтү, кабер өсте корылмасын (кабер ташларын) кабул итү, саклануга килешүләр төзелергә мөмкин.

3.Жирләнү турында мәгълүматлар тулысынча булмаганда (кабер ташы, һәйкәл, цоколь, койма юк, үлгәннәр турында мәгълүмат бирелгән билге, хач һ. б.) һәм җирләнүне 2 (ике) елдан артык карау өчен зират администрациясе бурычлы:

1) кабернең торышы турында акт төзү өчен җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт, попечительләр советы вәкилләре катнашында комиссия чакырырга;

2) каберлекне тәртипкә китерү кирәклегә турында кисәтү-трафаретны күмүгә куярга;

3) әлегә каберлекне махсус китапта теркәргә;

4) җирсез җирләнүнең яки кабер өстендәге корылманың тарихи-мәдәни кыйммәтләре билгеләнгән очракта, аның тарихи һәм мәдәни ядкярләренә саклау һәм куллану турындагы законнар нигезендә сакланышын тәэмин итәргә кирәк.

4.Кисәтүдән соң бер ел узгач, кабер тәртипкә китерелмәгән һәм кызыксынган зат җирләнгән өчен җаваплылыкны раслаучы документаль дәлилләренә тапшырмаган очракта, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган оешма попечительләр советы вәкилләре белән берлектә каберне һәм кабер корылмасын хуҗасыз дип тану турында карар кабул итәргә хокуклы.

5.Кабер өстендәге корылманы җирләү бурычын үз өстенә алган хуҗасыз затка җирләү турында акт төзегәннән соң, каберне һәм кабер өсте корылмасын тәртипкә китерү кирәклегә турында заказлы хат белән кабат хәбәр җибәрелә һәм, әгәр таләп үтәлми икән, акт төзелгәннән соң 3 ел узгач, ләкин кабер өсте корылмасы җирләнгән көннән 20 елдан да

иртәрәк түгел, кабер ташы хужасыз дип таныла.

6. Кабер өстендәге корылмаларны сүтү тиешле акт белән рәсмиләштерелә.

7. Өлеге участка кабат жирләү рөхсәт ителә, әмма кабер өсте корылмасы хужасыз дип табылган көннән соң 10 елдан да иртәрәк түгел.

8. Хужасыз каберләргә күмелү өлеге кагыйдәләр нигезендә башкарыла.

9 нче бүлек. Зиратларга бару кагыйдәләре

1. Зиратлар территориясендә халык жәмәгәт тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

2. Зиратка килүчеләр хокуклы:

- 1) үлгән кешеләрнең жирләү урыннарына бару;
- 2) мәдәни билгеләнештәге объектларга бару;
- 3) күмү урыннарын карап тоту;
- 4) һәйкәлләрне һәм башка кабер корылмаларын урнаштыру, яңадан торгызу, яңадан төзү, каберлекләрне төзекләндерү, шул исәптән эскәмияләр кую буенча нинди дә булса капитал эшләр башкару;
- 5) зиратка автотранспорт чарасы белән керү;
- 6) дини гореф-гадәт үткөрү.

3. Дини йолалар гражданның тарафыннан дини оешмалар һәм конфессияләр билгеләгән гореф-гадәтләр буенча мәстәкыйль үткөрелә һәм өлеге тәртипкә һәм башка хокукий актларга каршы килмәскә тиеш.

4. Зиратлар территориясендә тыела:

- 1) йорт хайваннарын көтү, кош-корт тоту, этләр йөрү;
- 2) учак ягу, ком һәм балчык чыгару, дерн кисү;
- 3) грунт казып алу тыела;
- 4) һәйкәлләрне бозарга, территорияне чүпләргә;
- 5) яшел утыртмаларны кисәргә, чөчәкләрне өзәргә;
- 6) велосипедларда, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда, чаңгы, чаналарда йөрү;
- 7) спиртлы эчемлекләр эчәргә, психотроп чаралар һәм наркотиклар кабул итәргә, хәмер һәм башка исерек хәлдә булырга;
- 8) территорияне металл ломнар, төзелеш һәм көнкүреш калдыклары һәм башка материаллар белән пычратырга һәм чүпләргә;
- 9) хайваннар күмү һәм корбан чалу;
- 10) күмелгән урыннарда агачлар һәм куаклар утырту;
- 11) аның ябылганнан соң зират территориясендә булу;
- 12) чит миләкне үзләштерү, аны күчерү һәм башка үзидарә гамәлләр башкару.

5. Зиратлар территориясендә (чөчәкләр, күмелгән ритуал әйберләре, каберләргә төзекләндерү материаллары белән сәүдә итү) эшмәкәрлек эшчәнлегә алып бару тыела. Эшмәкәрлек эшчәнлегә бары тик махсус бирелгән урыннарда гына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл жирлегә Башкарма комитеты рөхсәте белән генә башкарыла.

6. Жирләү урыннарын мәсхәрәләү яки юк итү Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка китерә.

7. Мәрхүмне жирләү бурычын үз өстенә алган затлар (жирләү урыны өчен җаваплы затлар) тиешле:

- 1) тиешле документларны рәсмиләштерергә һәм күмелгән урында күмелгән теркәү номерының күмелү процедурасы тәмамлануга ук урнаштырылуына инанырга;
- 2) яңа күмелгән теркәү номерының күмелгән урында урнашуына; күмелгән урынны яңадан теркәгән очракта - иске утильләштерү өчен вәкаләтле органга тапшырганнан соң, инанырга;
- 3) каберне, каберлекләрне, каберлекләрне, яшел үсентеләрне һәм күмелгән урыннар турында кирәкле мәгълүматларны тиешле хәлдә тоту;

4) кабер чокырларын, үләнне чабу, кабер өстендәге корылмаларны ремонтлау һәм буяу, якын-тирә территорияне периметр буенча 0,5 м арада, чүп-чар махсус билгеләнгән урыннарга алып, чистарту (контейнерлар);

5) планлы яңадан теркәү узарга.

8. Дини оешмалар вәкилләре үзләренең һәм башка конфессия вәкилләренә хөрмәт белән карарга, йолалар кылуга комачауламаска, җеназаларны оештыру һәм үткөрү белән шөгыльләнүче персоналга җирләү тантанасын үткөргәндә үз функцияләрен үтәргә ярдәм итәргә тиеш.

9. Кабердәге әйберләренә, кабердәге ритуаль атрибутларны урлауда, җирләү урыннарын мәсхәрәләүдә яки юк итүдә гаеплеләр Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка ия.

10 че бүлек. Зиратларны карау буенча иҗтимагый чаралар

1. Зиратларны карау буенча төп иҗтимагый чаралар (шимбә һәм чәршәмбе өмәләре) ел саен апрель-май айларында, бәйрәмнәр һәм истәлекле даталар (Яз һәм Хезмәт бәйрәме, Жиңгү көне), дини бәйрәмнәр һәм истәлекле даталар (Пасха, Радоница, Ураза бәйрәме, Корбан бәйрәме һ.б.), сентябрь-октябрь айларында оештырыла.

2. Зиратларга хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнары һәм оешмалар, урып-җыю инвентаре бүлеп бирү һәм махсус техника бирү юлы белән зиратларда шимбә һәм чәршәмбе өмәләре үткөрүдә инициатив төркемнәргә һәм берләшмәләргә ярдәм итәләр.

3. Зиратларны карау буенча җәмәгать чараларын оештыруны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегенә Башкарма комитеты башкара.

11 че бүлек. Дини зиратларда эшчәнлекне оештыру

1. Бу бүлек дин тотучылар һәм мәрхүмнәренә якын туганнарының элек шул ук дин буенча вафат булган диннәр белән янәшә җирләнгән булу хокукларын яклый.

2. Дин тоту зираты - җирләү объекты, аңа бер дин (конфессия) вафат булган кешеләр өчен җирләү урыннары, шулай ук үлгән кешеләргә җирләү һәм башка ритуаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән биналар, корылмалар һәм башка объектлар керә.

3. Дини зиратлар уставлары зиратларда дини йолаларны гамәлгә ашыруны күздә тоткан үзәкләштерелгән дини оешмалар тәкъдиме буенча төзелә ала.

Дини зиратны булдырганнан соң аның статусын иҗтимагый яки башкача үзгәртү рөхсәт ителми.

4. Дини конфессияләр карамагында булган җир кишәрлекләре аерым санала, уникаль кадастр номерларына ия һәм дини оешмаларга Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вакытка һәм хокукка бирелә.

5. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Иске Үзи авыл җирлегенә башкарма комитеты, тиешле дини берләшмәләр белән килешенеп, дини зиратларның эшчәнлек тәртибе билгеләнә.

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
«Иске Үзи авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге
территориясендә ритуаль хезмәтләр
күрсәтүне һәм күмү урыннарын
карап тоту тәртибенә 1 нче кушымта

Жирләүгә гариза формасы*

Жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган
хезмәт җитәкчесенә

_____ (вазыйфасы, юридик затның исеме, Ф.И.А.)

(көмнән: Ф. И. А., яшәу урыны,
элементә өчен телефон)

ГАРИЗА.

Үлгән туганымны күмүегезне сорыйм _____

_____ (фамилиясе, исеме, әтисенең исеме)
аның ихтыяр белдерүе нигезендә

_____ (кайда: туган кабергә яки буш урынга)
Кайда _____ елда вафат булган туганым күмелгән**

_____ (туганлык мөнәсәбәте, Ф. И. А.)
_____ номермы участогында _____
(квартал күрсәтергә/сектор/участок, зират исеме)

Кабердә бар*** _____
(кабер корылманың төрен күрсәтергә)

дип язылган _____
(Ф.И. А., элегрәк җирләнгән кешенең туган, үлгән көннәре)
Мәгълүматларның дәрәслеге өчен тулы җаваплылык тотам.

Кушымта:

- 1) мәрхүмнең ихтыяр белдерүе (булганда);
- 2) үлем турында таныклык.

" " _____ 20__ ел. _____ (имза) _____ (имзаның расшифровкалау)

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
«Иске Үзи авыл җирлеге»
муниципаль берәмлеге
территориясендә ритуаль
хезмәтләр күрсәтүне оештыру
һәм күмү урыннарын карап тоту
тәртибенә 2 нче кушымта

Күчереп җирләүгә гариза формасы

Җирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган
хезмәт җитәкчесенә

_____ (вазыйфасы, юридик затның исеме, Ф.И.А.)

(көмнән: Ф. И. А., яшәү урыны,
элементә өчен телефон)

ГАРИЗА.

Күчереп җирләү өчен рөхсәт бирүгезне сорыйм

_____ (вафат

булган (үлгән) белән туганлык дәрәжәсе; үлгәннең Ф. И. А.)

"_ " _____ 20__ елда үлгән, җирләнгән _____

_____ (җирләнгән урын)

_____ (күчереп күмү урыны)

_____(сәбәп, күчереп күмү нигезе)

Күчереп җирләүгә каршы килеп чыккан башка туганнары юк.
Бирелә торган белешмәләрнең тулылыгы һәм дәрәҗәгә өчен тулы җаваплылык
тотам.

Кушымта:

1) _____ ;

2) _____

"_ " _____ 20__ ел.

_____ (имза)

_____ (имзаның расшифровкалау)

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
«Иске Үзи авыл җирлегенә»
муниципаль берәмлегенә территориясендә
ритуаль хезмәтләр күрсәтүгә оештыру
һәм күмү урыннарын карап тоту
тәртібенә 3 нче кушылыкта

Муниципаль берәмлек территориясендә күмелгән урыннарны
теркеү Кенәгесенен титул бите формасы

(жирилеу аше мәсьәләләргә буюнча махсуслаштырылган хезмәтнен атамасы)

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының
«Иске Үзи авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә территориясендә каберлекләрне теркеү кенәгәсенә
№ ____ ;

(зират исеме)

Башланган " ____ " ____ 20__ ел.
Тамам " ____ " ____ 20__ ел.

"Иске Үзй авыл жирлөгө" муниципаль берәмлөгө территориясендә кабәрлөкләрнө төркөү кенәгәсенөң эчтәлөклө өлөшө

Жирлөгөн төркөү номеры	Мөрхүмнө Ф. И. А	Мөрхүмнө ен яшө	Үлөм датасы	(Серия, номер) Үлөм турында таныклыкны һ сериясө, номеры	Үлөм турында таныклык биргән ГХАТның исемө	Күмү датасы	Жир казуучының Ф. И. А.	Квартал / сөкт / жирлөгө участкагы номеры	Ф. И. А, моб. урыны өчөн жавапллы телефоны
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
«Иске Үзи авыл жирлеген»
муниципаль берәмләге территориясендә
ритуаль хезмәтләр күрсәтүне
оештыру һәм күму урыннарын карап тоту
тәртибене 4 нче кушылмта

160 x 110 мм зурлыктагы жирләу турында таныклык

титул кәгазенәң рәвешә "Жирләу турында таныклык" билгесә белән.

"Иске Үзи авыл жирлеген" муниципаль берәмләге зиратында жирләну турында белешмә

1нче бит

(жирләу әшә мәсьәләләгәре буюнча махсуслаштырылган хезмәтнән атамасы)

Жирлөү турында таныктык № _____

(жирлөү төрөн күрсөтөргө: ялгыз, гайлө, туғаннар (гомуми), дөрөжөлө, хәрби)
бөлөн _____ түбөндөгө адрес буюнча урнашкан:
(зират исемө)

Күмөлгөн урын өчөн жавапты затка бирелде _____
(фамилиясе, исемө, атисенөң исемө)

2 нче бит

Мөрхүмнөң каберөн төркөү турында магылүмат _____
(фамилиясе, мөрхүмнөң исемө, атисенөң исемө)

Туған көнө " ____ " ____ 20 ____ ел. Үлөм датасы " ____ " ____ 20 ____ ел.

Жирлөү датасы " ____ " ____ 20 ____ ел., № _____
(күмөлгөн төркөү номеры);

квартал номерлары/ сектор/ жирлөү участогы _____ / _____ / _____
Жир кишөрлөгөнөң күлөмө _____
(озынтыгы, киндөгө, м)

(жиргләү эше мәсьәләләргә буенча махсуслаштырылган хезмәт житегчәсә вазыйфасы)

имза) _____ (имзаны расшифровкалау)

М.У.

Таныклык бирү датасы " ____ " _____ 20__ ел.

3 нче бит

" ____ " _____ 20__ ел. Жиргләү _____ жирләнган буш урында мәрхүмнәң төркәлгән, *
(мәрхүмнәң фамилиясә, исемә, атисенәң исемә)

Туған көнә " ____ " _____ 20__ ел. Үләм датасы " ____ " _____ 20__ ел.

Жиргләү датасы " ____ " _____ 20__ ел, № _____
(күмәлгән төркәү номеры);

(жиргләү эше мәсьәләләргә буенча махсуслаштырылган хезмәт житегчәсә вазыйфасы)

имза) _____ (имзаны расшифровкалау)

М.У.

4 нче бит

" ____ " ____ 20__ ел вафат булган кешенен каберена кабат күмөлү төркөлгөн

(мерхүмнөн фамилиясе, исеме, атисенен исеме)

Туған көне " ____ " ____ 20__ ел. Үлөм датасы " ____ " ____ 20__ ел.

Жирлөү датасы " ____ " ____ 20__ ел. , № ____
(күмөлгөн төркөү номеры);

(жирлөү эше мәсәләләре буюнча махсуслаштырылган хезмөт житәкчесе вазыйфасы)

(имза) _____ (имзаны расшифровкалау)

М.У.

5 нче бит

Кабер корылмасы (кабер ташы, койма) урнаштырылган һәм төркөлгөн

" ____ " ____ 20__ ел № ____

Кабер корылманың (кабер ташлары, коймалар) үлчәмнәре һәм язу тексты килештерелгән.

(кабер корылмасы материалының тасвирламасы (кабер ташлары, киртәләр), аның күләме)

Жиргелу эше месьялелгере буенча махсуслаштырылган хезмет житагчесе вазыйфасы)

(имза) _____ (имзаның расшифровкалау)

М.У.

" ____ " ____ 20 __ ел . кабер корылмасында (кабер ташларында) естөмө текст

(жиргелу эше месьялелгере буенча махсуслаштырылган хезмет житагчесе вазыйфасы)

(имза) _____ (имзаны расшифровкалау)

М.У.

6 нче бит

Жиргелу урыны өчен жаваплы зат белешмелеге.

Жиргелу турындагы таныклык зират администрациясе белен килештереп, таныктыкта күрсөтелген күмү урыны белен гамеллер кылу хоккукын раслаучы документ булып тора.

Жиргелу урыны өчен жаваплы зат түбөндөгелерге бурычлы:

1) каберне, каберлектерне, яшел утыртмаларны тиешле халда тотарга;

2) кабер капкуллыкларын, үләннәрне чаптыруны, кабер корылмаларны ремонттауны һәм буяуны, чүп-чар махсус

билгеләнгән урыннарда (контейнерлар) чыгарылган периметр буйлап 0,5м ераклыкта чистартуны үз вакытында башкарырга;

3) күмәлгән урыннарны планлы рәвештә яңадан расмиләштерергә.

Агачлар төшү, стихияле бәла-казалар, урлаулар һәм вандализм нәтижесендә зарар күргән корылмаларны иминиятләштерү тәкъдим ителә.

Зират территориясендә түбәндәгеләр тыела:

Учак яларга; ком һәм балчык табарга; дөрн кисәргә; хайваннарны күмәргә; күмү урыннарында агачлар һәм куаклар утыртырга; ябылганнан соң зират территориясендә булырга; чит көше милкән үзләштерергә; аны күчерергә һәм башка үзидарәле гамәлләр башкарырга.

***3 нче бит гайле, туғанлык жиргәнүе очракта тулылана**

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
«Иске Үзи авыл җирлегенә»
муниципаль берәмлегенә территориясендә
ритуаль хезмәт күрсәтүләренә оештыру
һәм күмү урыннарын карап тоту
тәртібенә 5 нче кушылта

Таныклыктарны А4 (210 x 297 мм) форматы белән күмү турында
Төркөү кенәгәсенен тигүл кәгазе формасы

(Жирлөү эше мәсьәләләренә буенча махсуслаштырылган хезмәтнең атамасы)

ЖИРЛӨҮ ТУРЫНДА БЕЛЛЕШМӨЛӨРНӨ ТӨРКӨҮ КИТАБЫ

(зират исеме)

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Иске Үзи авыл җирлегенә» муниципаль берәмлегенә
_____ нче номерлы

Башланган " __ " _____ 20__ ел.
Тәмам " __ " _____ 20__ ел.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районынын
«Иске Үзи авыл жирлере» муниципаль беремлеге зиратына жирлену турында
белешмелер теркеу кенегесенен эчтәлекке өлеше

Жирлеу турында таныктык ның теркеу номеры	Жирлеу турында белешме бирү датасы	Жирлеу урыны өчен жаваплы затның Ф.И.А., адресы, телефо ны	Күмелген урынның теркеу	Мерхүм нен Ф. И. А	Үлем датасы	Жирлеу датасы	квартал/сектор/ үмү участкаы номеры	Күмелу урыны өчен ; кеше күмелу тури таныктык аллу туры
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
"Иске Үзи авыл жирлөгө" муниципаль берәмләге
территориясендә ритуаль хезмәтләр күрсәтүне
һәм күмү урыннарын карап тоту
тәртібенә 6 нчы кушылта

Кабәр корылмасын урнаштыруга гариза формасы

Жирлеу эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт житекчесенә

(вазыйфасы, юридик затның исеме, Ф.И.А.)

(кемнән: Ф. И. А., яшәу урыны,
элементә өчен телефон

Гариза.

_____ күмелгән урында _____ күнүны рәхсәт итүегезне сорыйм.

(мәрхүмнән Ф. И. А.) _____ (кабәр корылма исеме) урнаштыруны

№ _____ / _____ / _____
(квартал номерлары/сектор/жирлеу участогы)

(зират исеме)

Каберлгәу корылмасын урнаштыру бунча эшләр башкарылачак:

- 1) _____
(Ф. И. А., юридик затның исеме, адрес)
- 2) _____
(Ф. И. А., юридик затның исеме, адрес)

Кушылмталар:

- 1) паспорт күчәрмәсе;
- 2) күмәлү турында таньктык күчәрмәсе;
- 3) кабер корылмасының проектты (эскиз, фотография, тасвирамасы);
- 4) кабер корылмасының житәштөрүгә (сатып алуга) документларның күчәрмәләре

" ____ " ____ 20__ ел. _____
(мөрәжәгать итүченең имзасы) (имзаны расшифровкалау).

Жирлгәу эше мәсьәләләре бунча махсуслаштырылган хезмәт карары:

" ____ " ____ 20__ ел.

(жирлгәу эше мәсьәләләре бунча махсуслаштырылган хезмәт житәкчесе вазыйфасы)

(имза) (имзаның расшифровкалау)

М.У.